

Bioplin iz odpadkov kot gorivo prihodnosti za osebna vozila?

Pred kratkim je delovna skupina SwissFarmerPower javnosti predstavila raziskavo, v kateri dokazuje, da bi lahko iz fekalij domačih živali na območju švicarskega gorskega kantona Luzern pridobivali bioplin, ki bi se uporabljal kot pogonsko gorivo za 32.000 avtomobilov letno. [Več na strani 1](#)

Gore - protagonisti treh filmskih festivalov

Letošnjo jesen bodo potekali kar trije festivali gorskih filmov: himalajski filmski festival na Nizozemskem, prvi mednarodni gorski filmski festival v Gruziji in 51. mednarodni festival filmov o gorah, pustolovščinah in raziskovanju v Trentu. Po spomladanskem delu trentskega 51. mednarodnega. [Več na strani 2](#)

Izšel zbornik konference Mountain Watershed Management

Prispevki, ki so bili predstavljeni na mednarodni strokovni konferenci "Mountain Watershed Management: Lessons from the Past – Lessons for the Future", so pred kratkim izšli v istoimenskem zborniku. Tridnevno konferenco, ki je bila posvečena varstvu pred naravnimi nesrečami v gorskih regijah ter okoljski problematiki porečij v gorskih območjih na splošno, sta v lanskem septembru organizirala Švicarski Zvezni urad za okolje, gozd in krajino ter Svetovna organizacija za prehrano in kmetijstvo. [Več na strani 3](#)

Bioplin iz odpadkov kot gorivo prihodnosti za osebna vozila?

Pred kratkim je delovna skupina SwissFarmerPower javnosti predstavila raziskavo, v kateri dokazuje, da bi lahko iz fekalij domačih živali na območju švicarskega gorskega kantona Luzern pridobivali bioplin, ki bi se uporabljal kot pogonsko gorivo za 32.000 avtomobilov letno. Pri tem bi se občutno izboljšala higiena zraka, zmanjšale pa bi se tudi emisije CO2.

SwissFarmerPower je raziskoval tehnične, logistične in gospodarske možnosti za pridobivanje bioplina iz kmetijske proizvodnje, namenjene potrebam tržišča pogonskih goriv. Poglavitna ugotovitev je, da je gradnja večjih, komercialnih objektov zlasti za neposredno dovajanje obdelanega bioplina v omrežje zemeljskega plina smiselna tako z okoljskega kot tudi gospodarskega vidika. Kmetijstvu bi to zagotavljalo dodaten vir dohodka.

Razlog, da si je SwissFarmerPower kot vzorčno regijo izbral kanton Luzern, je zlasti njena velika gostota živali v primerjavi z drugimi švicarskimi kantoni, zato se zdi pridobivanje bioplina iz kmetijske proizvodnje še posebej zanimivo.

Visokih emisij amonijaka, ki so problematične za območja v intenzivni kmetijski rabi, ni mogoče zmanjšati s fermentacijo dvoriščne gnojevke. Vsekakor bi bilo možno sodelovanje, če bi med seboj naprave za obdelavo gnojevke povezali z napravami za pridobivanje bioplina.

S tehničnega vidika ovir ni pričakovati. Tehnologija naprav je preizkušena, prve črpalke pa so tudi na voljo.

Švicarsko plinsko gospodarstvo načrtuje intenzivno nadaljnjo izgradnjo mreže črpalk. V Švici je trenutno 27 plinskih črpalk, do leta 2010 pa naj bi se to število povečalo na 100. Tako bi bilo mogoče oskrbeti 50.000 vozil, obenem pa bi se v ozračje letno sprostilo 30.000 ton manj CO2. Pogajanja med proizvajalci bioplina in plinsko industrijo glede prevzema obdelanega plina po tržnih cenah so se že začela.

Po prepričanju SwissFarmerPower je znižanje davka na nafto za plinska goriva nujno potrebno, saj bi to pomenilo izboljšanje podnebnih razmer oz. razmer v ozračju.

Več informacij in zaključno poročilo na spletnem naslovu: <http://www.itz.ch> (de)

Vsebina

Bioplin iz odpadkov kot gorivo prihodnosti za osebna vozila? [1](#)

Gore - protagonisti treh filmskih festivalov [2](#)

Priročnik Vie Alpine na svetovnem spletu [2](#)

Novi spletni portal o tleh in podzemni vodi v Evropi ... [2](#)

Bavarski informacijski sistem za področje tal bo začel delovati 1. septembra [2](#)

Izšel zbornik konference Mountain Watershed Management [3](#)

Škoda v gozdovih kot posledica suše: nevarnost podlubnikov [3](#)

Sprejet program EU Marco Polo za preusmeritev prometa [3](#)

Severna in Južna Tirolska: nadnacionalna strategija za tranzitno problematiko [3](#)

O tem in onem [4](#)

Prireditve [4](#)

Gore - protagonisti treh filmskih festivalov

Letošnjo jesen bodo potekali kar trije festivali gorskih filmov: himalajski filmski festival na Nizozemskem, prvi mednarodni gorski filmski festival v Gruziji in 51. mednarodni festival filmov o gorah, pustolovščinah in raziskovanju v Trentu.

Po spomladanskem delu trentskega 51. mednarodnega festivala filmov o gorah, pustolovščinah in raziskovanju v italijanskem mestu Trentu gostuje bo 24. in 25. septembra v Bolzanu/ Boznu v Italiji gostoval še jesenski del festivala. Na sporedu bodo film, v katerem se avtor ozira na minulih petdeset let let alpinizma na območju Nange Parbat, retrospektiva igranih in dokumentarnih filmov nemškega režiserja Wernerja Herzoga, novosti na področju mednarodnega gorskega založništva ter antikvariat starih knjig z gorsko tematiko. V spremljevalnem programu so predvidene še večerne prireditve, na ogled bo tudi fotografska razstava o tibetanskem prebivalstvu.

Na himalajskem filmskem festivalu, ki se bo v Amsterdamu odvijal od 4. do 5. oktobra, se bo zvrstilo 40 dokumentarnih filmov, ki odražajo vso raznovrstnost območja Himalaje (naravoslovje, kulturna raznovrstnost, spremembe v okolju, globalizacija in njeni vplivi na prebivalstvo). Filme bo prikazala Himalayan Archive Foundation v Kulturnem centru Univerze v Amsterdamu.

Od 10. do 19. oktobra pa se bo pod naslovom „NIAMORI“ (gorska koza) odvijal prvi mednarodni festival gorskega filma Gruzije. Amaterski in profesionalni filmi, ki bodo trajali največ 30 minut, bodo nagrajeni v osmih kategorijah (npr. ljudje in gore, potovanja, ekstremni športi, ekspedicije).

Viri in nadaljnje informacije na spletnih naslovih: <http://www.mountainfilmfestival.trento.it> (it/en), <http://www.himalayafilmfestival.nl> (en/niz), <http://www.mtnforum.org/europe/caucasus/news.cfm?IDnews=168> (en)

Priročnik Vie Alpine na svetovnem spletu

Za mrežo pohodniških pešpoti Via Alpina, ki obsega pet smeri poti po vseh alpskih državah, je na svetovnem spletu objavljen priročnik, napisan v štirih glavnih alpskih jezikih in angleščini. Bralec se lahko v njem seznani s praktičnimi informacijami o pohodniških poteh, kot so čas, ki ga pohodnik potrebuje za posamezno etapo, o možnostih prenočevanja, turističnih pisarnah in kartografskem gradivu.

Leta 2004 bo publikaciji sledila objava izčrpnih informacij o naravi, kulturi in storitvah v regijah, prek katerih poteka pohodniška pešpot. Srednjeročno je načrtovana tudi izdaja zbirke vodnikov za pohodniške poti Vie Alpine. Priročnik je objavljen v rubriki „Dokumenti“ na spletni strani Vie Alpine in si ga je mogoče presneti na domači računalnik. Via Alpina je projekt, ki ga finančno spodbuja program za območje Alp v okviru pobude EU Interreg IIIB.

Vir in nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.via-alpina.com> (de/fr/it/sl/en)

Novi spletni portal o tleh in podzemni vodi v Evropi

EUGRIS se imenuje evropska informacijska platforma za področji kontaminiranih tal in podzemne vode, njen spletni naslov se glasi <http://www.eugris.org>. Cilj platforme je zagotoviti aktualno stanje pri preučevanju, raziskovanju, analizi, sanaciji in nadzoru tal in podzemnih voda, visoko obremenjenih s škodljivimi snovmi. Ponudba v angleškem jeziku je namenjena zlasti uporabnikom s področja znanosti, industrije in uprave.

EUGRIS vsebuje v začetni fazi spletne povezave, informacije o aktualnih razpravah na področju evropske in nacionalne okoljske politike, pregledne projektov, novice, prireditve kakor tudi nova spoznanja iz ustreznih raziskovalnih programov. V zaključni fazi pa bodo v obliki posebne podatkovne zbirke na voljo tudi komentarji, povzetki ter drugi koristni podatki o vrsti in vsebini izbranih virov. Izgradnja informacijske platforme se financira iz 5. okvirnega programa Evropske komisije na področju raziskovalnih dejavnosti in tehnološkega razvoja. Partnerji v projektu so med drugim Francija, Italija in Nemčija, koordinacijo projekta pa je prevzel nemški Zvezni urad za okolje (UBA). Vir: UBA z dne 22. 8. 2003, <http://www.umweltbundesamt.de/uba-info-presse/presse-informationen/pd08003.htm> (de)

Bavarski informacijski sistem za področje tal bo začel delovati 1. septembra

1. septembra bo začel delovati bavarski informacijski sistem za tla (BIS), ki bo zagotavljal on-line dostop do podatkov o tleh na več kot 95.000 krajih in vseboval 900 geoznanstvenih kart. Med drugim bo posredoval tudi osnovne podatke za razmejitev poplavno ogroženih območij, za rabo geotermalne energije ali pa za presojo tveganj zaradi naravnih nesreč, kot so plazovi ali podori v alpskem prostoru. S pomočjo BIS bo tudi učinkovitejši tudi sistem iskanje lokacij za nove obrtne in industrijske objekte.

Vir: Bavarsko državno ministrstvo za podeželski razvoj in okoljska vprašanja z dne 27. 8. 2003, <http://www.umweltministerium.bayern.de/aktuell/newsroom/presse/2003/379.htm> (de). Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.boden.bayern.de> (de)

Izšel zbornik konference Mountain Watershed Management

 Prispevki, ki so bili predstavljeni na mednarodni strokovni konferenci "Mountain Watershed Management: Lessons from the Past – Lessons for the Future", so pred kratkim izšli v istoimenskem zborniku. Tridnevno konferenco, ki je bila posvečena varstvu pred naravnimi nesrečami v gorskih regijah ter okoljski problematiki porečij v gorskih območjih na splošno, sta v lanskem septembru organizirala Švicarski Zvezni urad za okolje, gozd in krajino ter Svetovna organizacija za prehrano in kmetijstvo.

Udeleženci konference so se strinjali, da je treba razvoju podeželskega prostora v Alpah in drugih gorskih območjih z ozirom na trajnostni razvoj pripisati poseben pomen. Stanje in razvoj porečij imata pri tem odločilno vlogo.

Prispevki obravnavajo teme, kot so vpliv različne vrste rabe tal na naravne nesreče, koristnost upravljanja porečij za nižinske predele na bavarskem primeru ter socialne in institucionalne dimenzije porečij v gorskih območjih. Zbornik vsebuje tudi poročila posameznih držav o upravljanju porečij v gorskih območjih v zadnjem triletnem obdobju, med drugim v Avstriji, na Bavarskem, v Franciji in Švici.

Informacije: http://www.umwelt-schweiz.ch/buwal/shop/shop.php?action=show_publ&lang=D&id_thema=114&series=UM&nr_publ=165 (de)

Škoda v gozdovih kot posledica suše: nevarnost podlubnikov

Evropske gozdove je prizadelo dolgotrajno sušno obdobje: rjavenje drevesnih krošenj in skokovit porast žarišč podlubnikov sta že opazna, prav tako je v letošnjem poletju začelo listje odpadati kar do osem tednov prej kot običajno. Iglaste sestoje prizadene pomanjkanje vode na splošno v večji meri kot listnate. Oslabljeni drevesa niso več sposobna, da bi se škodljivcev ubranila z izločanjem smole. Zaradi aktivnosti podlubnikov začnejo zato odmirati, les pa izgubi svojo vrednost.

Da bi bilo mogoče zajezi in obvladati širjenje podlubnikov, član vorarlberške deželne vlade Erich Schwärzler, pristojen za kmetijstvo, prizadetim svetuje posek napadenih dreves. Uporabo insekticidov odsvetuje iz ekoloških razlogov.

Ekstremnim vremenskim razmeram ne morejo kljubovati zlasti „nenaravni“ drevesni sestoji, saj so še posebej dojemljivi za zunanje vplive. Tako so ogroženi smrekovi gozdovi na rastiščih, ki za smreko niso primerni, saj je njihov koreninski sistem prepletan za nemoteno absorpcijo vode.

Viri in nadaljnje informacije na spletnih straneh: WWF Nemčija z dne 26. 8. 2003 <http://www.wwf.de> (de), vista verde news z dne 25. 8. 2003 <http://www.vistaverde.de> (de), Švicarski zvezni inštitut za raziskovanje gozda, snega in krajine (WSL) z dne 21. 8. 2003 http://www.wsl.ch/media/buche_trocken2108-de.ehtml (de), Tiskovni urad Zvezne dežele Vorarlberg z dne 22. 8. 2003 <http://www.vorarlberg.at/presse> (de)

Sprejet program EU Marco Polo za preusmeritev prometa

3. avgusta je bil sprejet program Evropske unije Marco Polo, katerega pglavitni cilj je preusmeritev vedno večjega obsega mednarodnega tovornega prometa s ceste na druge nosilce prometa. Transportnim podjetjem naj bi program zagotavljal ustrezno podporo pri uvajanju že tržnih oziroma skorajda tržnih rešitev v intermodalnem tovornem prometu (tj. transport tovora na različnih prometnih nosilcih).

Program se bo iztekel leta 2010. Za začetno štiriletno delovanje je EU zagotovila proračunska sredstva v višini 75 milijonov evrov. Podjetja, ki želijo črpati sredstva iz tega programa, morajo biti iz ene od držav članic Evropske unije ali pa tretjih držav v njeni neposredni bližini (npr. pristopnice). Subvencionirane bodo storitve na mednarodnih smereh tovornega prometa, ki vsebujejo ukrepe za izvajanje začetne pomoči, premagovanje strukturnih in tržnih ovir ali za izboljšanje sodelovanja ter za prenos znanja.

Vloge za dodelitev sredstev je mogoče predložiti predvidoma od konca septembra do začetka decembra 2003.

Vir in nadaljnje informacije: http://europa.eu.int/comm/transport/marcopolo/index_en.htm (en/de/fr/it)

Severna in Južna Tirolska: nadnacionalna strategija za tranzitno problematiko

Člani deželnih vlad avstrijske Zvezne dežele Tirolske in Južne Tirolske v Italiji so v sredo, 27. avgusta 2003, sprejeli sklep, da se območje, ki se razteza severno in južno od Brennerja, uvrsti v kategorijo t.i. ekološko občutljivih območij. V zvezi s tem nameravajo Bruslju predložiti skupno vlogo. "Uvrstitev je pomembna zlasti s pravnega vidika, saj bi tako lahko sprejeli nadaljnje ukrepe, npr. zahtevo po zvišanju cestnine", je izjavil član južnotirolske vlade Michl Laimer. Skupen predlog naj bi uveljavil tudi prepoved „umazanega“ prometa tovornih vozil kategorij evro 0 in evro 1. Če ta prepoved ne bi zadostovala, bi bilo treba prepovedati tudi vožnjo tovornih vozil kategorije evro 2, pojasnjuje Laimer. Razen tega pa se spremljani kombinirani transport (t.i. potujoča avtocesta) ne bi končala ob Brennerskem jezeru, temveč bi se nadaljevala vse do Trenta v Italiji, če bi resnično želeli ponuditi alternativo cestnemu transportu.

Vir in nadaljnje informacije: Tiskovniurad Južne Tirolske z dne 27. 08. 2003

http://www.provinz.bz.it/lpa/news/news_d.asp?art=55338 (de)

Jesensko obarvano listje bukovih sestojev v avgustu: posledica poletne suše

© WSL

O tem in onem

Izšel je štirijeziki slovar pojmov s področja zaščite pred poplavami

 Švicarska Zvezni urad za vodo in geologijo ter Urad zveznega kanclerja sta izdala slovar pojmov s področja zaščite pred poplavami v angleškem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku. Slovar obsega 424 strani in vsebuje 1500 strokovnih izrazov, ki so sistematično urejeni po naslednjih poglavjih: hidrologija/ hidravlika, geomorfologija, upravljanje tveganja in naravnih nesreč ter vodogradnja. Vpisane pojme dopolnjujejo še definicije, sinonimi, napotki za uporabo ter kazalke k sorodnim pojmom. Slovar je izšel tudi na CD-ROM-u. Nadaljnje informacije: Loat, R./Meier, E., Wörterbuch Hochwasserschutz, Haupt Verlag Bern/Stuttgart/Wien, ISBN 3 258 06536 5; http://verlagsshop.haupt.ch/100/con_liste.asp?strExtSearch=hochwasserschutz&strSearchType=express (de)

Stelviobike 2003: prosta cesta za kolesarje

V soboto, 30. avgusta, bodo cesto, ki pelje čez prelaz Passo dello Stelvio/Stilfserjoch (I), na pobudo istoimenskega narodnega parka zasedli kolesarji. 27-kilometrski odsek ceste bo zaprt za motorizirani promet. Vendar pa prireditve ne bo klasični kolesarski maraton, temveč bo v ospredju enkratno doživljanje narave. V narodnem parku želijo namreč s tovrstnimi dogodki osrednjo pozornost posvetiti varstvu narave in spoštovanju ekološke vrednosti te regije, eden od ciljev pa je seveda tudi zmanjšanje prometa motornih vozil, s tem pa izpušnih plinov in hrupa na tem območju. Drug cilj projekta je povečanje vrednosti te zgodovinske alpske ceste, ki naj bi v prihodnje ponovno pridobila nekdanji pomen. V narodnem parku načrtujejo tudi številne druge dejavnosti. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.stelviobike.com> (de/it/en)

Klimatske naprave povečujejo učinek tople grede

Zaradi vedno pogostejših obdobij vročine v Evropi, ki so posledica podnebnih sprememb, se je povečala prodaja vozil z vgrajenimi klimatskimi napravami: če je bila leta 1995 le četrtnina novih vozil opremljena s klimatskimi napravami, pa danes govorimo že o treh četrtinah tovrstnih vozil. Kot izhaja iz ugotovitev raziskave francoske Agencije za okolje in energijo (ADEME), osebna vozila s klimatskimi napravami odločilno prispevajo k povečanju emisij toplogrednih plinov in tako k večjemu segrevanju podnebja. Po eni strani je poraba goriva pri vozilih, ki uporabljajo klimatske naprave, do 35 odstotkov večja, po drugi strani pa te naprave v ozračje sproščajo toplogredne pline. Učinek tople grede zaradi klimatizacije vozil, ki jih v Evropi letno prodajo okrog 16 milijonov, ustreza po izračunih ADEME emisijam vseh avtomobilov, ki so bili leta 2002 registrirani v Franciji..

Več informacij na spletnem naslovu: Agence de l'Environnement et de la Maîtrise de l'Energie ADEME, 24. 6. 2003 : <http://www.ademe.fr/presse/Communiqués/CP-2003-06-24.htm> (fr)

Prireditve

Razstava: **Pozor, podnebne spremembe!** Švicarski alpski muzej, Bern (Švica), 4. 9. - 31. 5. 2004. V sodelovanju z Geografskim inštitutom Univerze v Bernu. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.alpinesmuseum.ch/index.cfm/fuseaction/show/path/1-8.htm> (de/fr/en)

Film in koncert: **Alphorn in Concert – znani neznani alpski rog**. Oensingen (Švica), 19. 9. 2003. Organizira: Društvo „Alphorn in Concert“. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.alphorninconcert.ch> (de)

Sejem in festival o siru in sistem tranzimanse: **Mleko v vseh svojih oblikah** (Milk in all its shapes and forms); Bra (Italija), 19. - 22. 9. 2003. Organizira: Slow Food. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.cheese.slowfood.com> (it/en)

 Mednarodna konferenca ob mednarodnem letu celinskih voda: **Literatura in gorska jezera** (Littérature et lacs de montagne). Centre de Congrès Le Manège, Chambéry (Francija), 24. 9. 2003. Organizira: Montanea. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.montanea.org/html/formulaire/dwld/DEPLLITTERATUREETLAC.pdf> (fr)

Kongres: **Politika gorskih območij – bilanca in perspektive** (La Politique de la montagne – bilan et perspectives). Gérardmer (Francija), 24. - 26. 9. 2003. Organizira: Fédération Française d'Economie Montagnarde (FFEM). Več informacij na spletnem naslovu: http://www.alpmedia.net/pdf/congres_ffme.pdf (fr)

5. kongres Mednarodnega združenja za raziskovanje zgodovine Alp (IGHA): **Očarljivost gora: priložnosti in nevarnosti turizma od leta 1750 dalje**. Innsbruck (Avstrija), 24. - 27. 9. 2003. V sodelovanju z Univerzo v Innsbrucku. Več informacij na spletnem naslovu: http://www2.uibk.ac.at/geschichte/aktuelles/kongress_igha/deutsch/ (de/fr); <http://www.isalp.unisi.ch/ita/kongresse/turismo.htm> (it)

Simpozij za trajnostno mobilnost: **Bella Svizzera**. Botanični vrt Univerze v Zürichu (Švica), 26. 9. 2003. Organizira: umverkehr. Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.umverkehr.ch/symposium> (de)